

HAJDÚ-BIHAR VÁRMEGYEI
TERÜLETI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG
☒ 4024 Debrecen, Piac u. 54.. ☎:52/507-524
e-mail: valasztas@hbmo.hu

48/2024. (VI. 11.) TVB

Határozat

A Hajdú-Bihar Vármegyei Területi Választási Bizottság a Szántai László önkormányzati képviselőjelölt (lakcíme: _____ ; személyi azonosítója: _____) által a Berettyóújfalui Helyi Választási Bizottság 69/2024. (VI. 05.) sz. HVB határozata ellen benyújtott fellebbezés alapján

a Berettyóújfalui Helyi Választási Bizottság 69/2024. (VI. 05.) sz. HVB határozatát helybenhagyja.

A határozat ellen a döntéstől számított három napon belül a Hajdú-Bihar Vármegyei Területi Választási Bizottsághoz benyújtott, de a **Kúriához** (Kúria címe: 1055 Budapest, Markó utca 16., levelezési cím: 1363 Budapest, Pf. 35.) címzett bírósági felülvizsgálati kérelemnek van helye.

A bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet jogszabálysértésre hivatkozással, illetve a választási bizottság mérlegelési jogkörben hozott határozata ellen lehet benyújtani úgy, hogy az legkésőbb **2024. június 14. 16.00 óráig** a Hajdú-Bihar Vármegyei Területi Választási Bizottsághoz megérkezzen.

A bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet nyújthatja be személyesen vagy levélben, illetve olyan elektronikus dokumentumként, amelyet a kérelem benyújtójának jogi képviselője vagy jogi szakvizsgálóval rendelkező személy esetében a kérelem benyújtója minősített elektronikus aláírásával látott el. Ha a bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet elektronikus dokumentumként nyújtja be, annak mellékleteit a kérelmező oldalhű másolatban elektronikus okirati formába alakítja.

A bírósági felülvizsgálati eljárásban az ügyvédi képviselet kötelező. A jogi szakvizsgálóval rendelkező személy - a szakvizsga-bizonyítvány egyszerű másolatának csatolásával - saját ügyében ügyvédi képviselet nélkül is eljárhat.

A bírósági eljárás nem tárgyi illetékmentes. A bírósági felülvizsgálati kérelem benyújtóját tárgyi illetékfeljegyzési jog illeti meg.

A bírósági felülvizsgálati kérelemnek tartalmaznia kell:

- a kérelem - a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (továbbiakban: Ve.) 223. § (3) bekezdés szerinti - alapját,
- a kérelem benyújtójának nevét, lakcímét (székhelyét),
- a kérelem benyújtójának személyi azonosítóját, illetve ha a külföldön élő, magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár nem rendelkezik személyi azonosítóval, a személyazonosságát igazoló igazolványának típusát és számát, vagy jelölő szervezet vagy más szervezet esetében a bírósági nyilvántartásba-vételi számát.

A bírósági felülvizsgálati kérelem tartalmazhatja a kérelem benyújtójának elektronikus levélcímét vagy postai értesítési címét.

A bírósági felülvizsgálati kérelemben új tények és bizonyítékok is felhozhatók.

Indokolás

A Kérelmező 2024. június 08. napján 13:54 órakor emailben nyújtotta be fellebbezését a Berettyóújfalui Helyi Választási Bizottságnál, annak 69/2024. (VI. 05.) sz. HVB határozatával szemben, melyet a HVB titkársági feladatait ellátó helyi választási iroda 2024. június 09. napján 05:46 órakor terjesztett fel a fellebbezés elbírálására hatáskörrel rendelkező Hajdú-Bihar Vármegyei Területi Választási Bizottsághoz.

A Helyi Választási Bizottság a fellebbezéssel támadott határozatában a Csiki Sándor magánszemély által benyújtott kifogásnak részben helyt adott és megállapította, hogy Szántai László a Berettyó Közéleti Egyesület jelölő szervezet polgármester jelöltjének és egyéni választókerületi képviselő jelöltjének a Berettyóújfalu, Tóth Árpád utcán, valamint a Fürdő utcán elhelyezett választási plakátja sérti a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 2. § (1) bekezdés a) és e) pontjában foglalt alapelveket, mert bár választási plakátjain szerepel a Berettyó Közéleti Egyesület jelölő szervezet megnevezése, de emellett magát a plakátokon független jelöltként is feltünteti, s ezzel azt a megtévesztő látszatot keltheti, hogy nem jelölő szervezet polgármester - és képviselő jelöltje.

Határozatában felhívta továbbá az érintett jelöltet és a Berettyó Közéleti Egyesület jelölő szervezetet a plakátokon szereplő „FÜGGETLEN” szó eltávolítására, valamint e tekintetben eltiltotta őket a további jogszabálysértéstől. A bírság megállapítására vonatkozó kérelemnek azonban nem adott helyt, a bírság kiszabását a HVB mellőzte.

Az irányadó tényállás szerint Kifogástevő 2024. június 3-án elektronikus úton nyújtott be kifogást a HVB-hez amiatt, hogy kikerült az utca elejére egy olyan molinó, amin Szántai László szerepel, aki a Berettyó Közéleti Egyesület, saját bevallása szerint független polgármester jelöltje. Emellett korábban a postaládájába is dobtak több olyan szórólapot is, amin ugyanez a személy szerepel. Most ugyanezzel találkozott a Fürdő utcai hirdetőoszlopon. Szerinte az, hogy független lenne, nyilvánvaló megtévesztése a választóknak. Kifogástevő előadta, hogy Szántai László köztudottan a Momentum tagja, és annak a hivatalos oldalán egyértelműen fel van tüntetve az is, hogy a párt vármegyei listájának a 4. helyén szerepel. Az is köztudott, hogy a korábbi önkormányzati és országgyűlési választások során az egyesült ellenzéki pártok közös jelöltje volt.

Kifogástevő a Ve. 218. § (2) bekezdésének a) pontja alapján kérte a HVB-t, hogy a jogszabálysértés tényét állapítsa meg, és a b) pontja alapján a jogsértőt a további jogszabálysértéstől tiltsa el, valamint vele szemben szabjon ki bírságot.

A kifogás mellékleteként 1 db fényképet is csatolt a sérelmesnek tartott, a megjelölt hirdetőoszlopon elhelyezett választási plakátról.

A Helyi Választási Bizottság a tényállásmegállapítási kötelezettsége körében először is megállapította, hogy a kifogásolt kampányeszköz választási plakátnak minősül.

Megállapította továbbá azt is, hogy Szántai Lászlót a HVB a Berettyó Közéleti Egyesület jelölő szervezet berettyóújfalui 07. számú egyéni választókerületi képviselő jelöltjeként és polgármester jelöltjeként vette nyilvántartásba a 21/2024. (V. 03.) és 24/2024. (V. 03.) számú határozataival.

Az ügy kapcsán hangsúlyozta, hogy annak eldöntésénél nem releváns a kifogásban foglalt azon állítás, hogy a jelölt a Momentum Mozgalom tagja és a Momentum Mozgalom vármegyei listáján is szerepel, mivel az önkormányzati választáson a polgármester-, illetve az egyéni választókerületi jelöltek függetlenként vagy jelölő szervezet jelöltjeként indulhatnak. A 2024. június 9-én tartandó önkormányzati választáson azonban Szántai László a Berettyó Közéleti Egyesület jelöltjeként indult és a kifogásolt plakátot ebből a szempontból vizsgálta.

Ennek kapcsán pedig arra a következtetésre jutott, hogy a kifogásolt választási plakát alkalmas arra, hogy a választópolgárokat megtévesse, mert a választópolgárokat abban a hiszemben tarthatja, hogy a képviselőjelölt a - valóságtól eltérően - jelölő szervezetektől független jelölt. Meglátása szerint a választás tisztasága, a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás megkívánja, hogy egyértelmű legyen, hogy a jelölt jelölő szervezet által kerül indításra a választáson, vagy függetlenként indul.

Megsérti a választás tisztaságának a Ve. 2. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt alapelvét az, aki úgy gyakorolja a jogát, teljesíti kötelezettségét, hogy annak eredményeként közvetlenül vagy közvetve a választópolgári akarat szabad kifejezését korlátozza, különösen, ha a választókat megtéveszti.

Ebben a tekintetben a kifogást megalapozottnak találta, így a jogsértést megállapította és eltiltotta a jogszabálysértés elkövetőjét a további jogsértéstől, míg a bírság kiszabását mellőzte.

A Kérelmező ezt követően nyújtotta be határidőben fellebbezését, melyben arra hivatkozott, hogy a HVB megsértette a Ve. 44. § (1) bekezdésében foglaltakat azáltal, hogy a kifogás érdemi tartalmának elbírálásán túlmenően hozta meg döntését, ezzel pedig túllépett a Ve. 44. § (1) bekezdésében foglalt hatáskörén.

Ezen álláspontját azzal indokolta, hogy a HVB eleget tett a Ve. 43. § (1) bekezdésében foglalt tényállás tisztázási kötelezettségének azáltal, hogy megállapította, hogy irreleváns az ügy megítélése szempontjából az az állítás, hogy ő a Momentum Mozgalom tagja, illetve a nevezett jelölő szervezet vármegyei listáján is szerepel. A benyújtott kifogás kizárólag annak vizsgálatát kéri, hogy a marasztalt személy jelöltként párttag-e vagy sem és nem kifogásolja a Berettyó Közéleti Egyesület szerepét az ügy vonatkozásában. Mivel a választási bizottság a Ve. 44. § (1) bekezdése alapján az ügy érdemében köteles döntést hozni, az ügy érdeme kapcsán pedig rögzítette az irrelevancia tényét, így a kifogás érdemi tartalmának elbírálásán túlmenően hozta meg döntését, így hatáskörén túlterjeszkedett.

Mindezek alapján kérte a TVB-t, hogy a hozott elsőfokú határozatot oly módon változtassa meg, hogy a kifogást elutasítja.

A Hajdú-Bihar Vármegyei Területi Választási Bizottság a következőket állapította meg:

A Ve. 221. § (1) bekezdése értelmében a választási bizottság elsőfokú határozata ellen az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet nyújthat be fellebbezést. A Ve. hivatkozott jogszabályi rendelkezése alapján, a másodfokon eljáró szervnek először azt szükséges vizsgálnia, hogy a fellebbezést az ügyben érintett személy nyújtotta-e be.

A TVB ebben a körben megállapította, hogy a Kérelmező fellebbezésében egyértelműen hivatkozik arra, hogy azt, mint az ügyben érintett önkormányzati képviselőjelölt nyújtja be, konkrétan megjelölve a sérelmezett elsőfokú határozatot, mely kétséget kizáróan róla szól, azaz az ő magatartása kapcsán állapít meg jogsértést, őt marasztalja, ily módon Kérelmező az ügyben érintett személynek minősül.

A Ve. 223. § (3) bekezdése értelmében fellebbezést jogszabálysértésre hivatkozással, illetve a választási bizottság mérlegelési jogkörben hozott határozata ellen lehet benyújtani.

A Ve. 224. § (3) bekezdése alapján a fellebbezésnek tartalmaznia kell:

- a) a kérelem 223. § (3) bekezdése szerinti alapját,
- b) a kérelem benyújtójának nevét, lakcímét (székhelyét),
- c) a kérelem benyújtójának személyi azonosítóját, illetve, ha a külföldön élő, magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár nem rendelkezik személyi azonosítóval, a személyazonosságát igazoló igazolványának típusát és számát, vagy jelölő szervezet vagy más szervezet esetében a bírósági nyilvántartásba-vételi számát.

A Ve. 231. § (1) bekezdés d) pontja alapján a fellebbezést érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani, ha nem tartalmazza a 224. § (3) bekezdésében foglaltakat.

A TVB álláspontja szerint a fellebbezés megfelel a Ve. által előírt tartalmi és alaki követelményeknek, ezért azt érdemben vizsgálta, az alábbiak szerint:

A Kérelmező alapvetően amiatt sérelmezi az elsőfokú határozatot, hogy a HVB abban túlterjeszkedett a kifogás érdemi tartalmán és olyan indokok alapján hozott marasztaló döntést, amire a kifogás benyújtója részletesen nem hivatkozott.

Emiatt a TVB-nek elsődlegesen azt kellett értelmeznie, hogy mit jelent a Ve. 44. § (1) bekezdésének első mondatában foglalt azon rendelkezés, aminek megsértését a Kérelmező állítja, miszerint: „A választási bizottság - a szavazatszámoló bizottság kivételével – az ügy érdemében határozatot, az eljárás során felmerült minden egyéb kérdésben jegyzőkönyvbe foglalt döntést hoz.”

A TVB álláspontja ebben a kérdéskörben egyértelmű: az ügy érdemében történő döntéshozatal abban a kérdésben való döntést jelenti, hogy a Ve. 43. §-a által szabályozott tényállás megállapítási rendelkezések eredményeként a bizottság rendelkezésére álló bizonyítékok alapján megállapítható-e jogsértés elkövetése vagy sem.

Az ügy érdemébe nem tartozó kérdések körébe az olyan kérdések tartoznak, ami ellen nincs helye önálló jogorvoslatnak (pl: áttétel, ügyek egyesítése, elnök megválasztása). Azonban az, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján történt-e jogsértés vagy sem, kétségkívül az ügy érdemét jelentik, abban a bizottságnak határozatba foglaltnak kell állást foglalnia, amivel, ha az érintett nem ért egyet, további jogorvoslatnak van helye.

Tehát nem vitás, hogy a HVB az ügy érdemében döntött, ellenkező esetben a Kérelmező sem fordulhatott volna újabb jogorvoslati kérelemmel a másodfokon eljáró TVB-hez.

Ebben az értelemben tehát a HVB nem terjeszkedett túl az ügy érdemén, éppen akkor járt volna el jogsértő módon, ha nem hoz határozatot az ügyben.

A TVB álláspontja szerint a jelen ügy alapvető kérdése sokkal inkább az, hogy a választási bizottság a rendelkezésére álló, hozzá benyújtott bizonyítékokból levezetett, de a kérelmező által felvázolt okfejtéshez képest eltérő indoklása, logikai érvelése alapján megállapíthatja-e ugyanazon jogsértésnek az elkövetését, mint amit a kérelmező is állít.

Ez azért fontos kérdés, mert a választási bizottságok csak az eléjük tárt bizonyítékokat, illetve az általuk hivatalosan ismert tényeket értékelhetik, ők maguk külön bizonyítást nem folytathatnak le a kérelmező helyett.

Jelen esetben a választási plakát, amelynek megtévesztő voltára a kifogástevő hivatkozik, benyújtásra került, így a HVB rendelkezésére állt, mint bizonyíték. Továbbá a HVB által hivatalosan ismert tény, így rendelkezésére áll az is, hogy a marasztalt polgármester- és képviselőjelölt mely jelölő szervezet jelöltje, hiszen nem vitásan maga a HVB vette őt nyilvántartásba, melyre hivatkozik is döntésében. A Ve. ezzel kapcsolatosan úgy rendelkezik 43. § (4) bekezdésében, hogy nem kell bizonyítani a választási bizottság vagy a választási iroda által hivatalosan ismert és a köztudomású tényeket.

Következésképp tehát az is figyelembe vehető tény a HVB által, hogy a jelölt mely jelölő szervezet jelöltje. Jogsértést a HVB ebben a tekintetben sem követett el.

A Ve. 43. § (5) bekezdése értelmében a választási bizottság a bizonyítékokat egyenként és összességükben értékeli, és az ezen alapuló meggyőződése szerint állapítja meg a tényállást.

Utóbbi rendelkezés szerint tehát a bizottságnak figyelembe kell vennie minden rendelkezésére álló bizonyítékot, azokat értékelnie kell és úgy meghozni döntését, vagyis figyelembe kell

vennie a hozzá benyújtott bizonyítékokat és az általa hivatalosan ismert olyan tényeket, ami az ügy szempontjából releváns.

Jelen esetben is ez történt: a bizottság a bizonyítékok értékelése során csupán azt állapította meg, hogy a Momentum Mozgalomban való tagság az ügy megítélése szempontjából irreleváns, így az ezzel kapcsolatosan a kifogástevő által felhozott bizonyítékokat (www.magyarnemzetinevter linkje, vármegyei listán a Momentum Mozgalom jelöltjeként való szereplés, korábbi választások alkalmával az egyéb jelölő szervezetek jelöltjeként történő indulás) nem tartotta olyannak, amelyek alátámasztanák a jogsértést.

Ugyanakkor helyesen tette és ezért betartotta a Ve. 43. §-át és 44. § (1) bekezdését, hogy a kizárt bizonyítékoktól függetlenül is értékelte a plakátot és az általa hivatalosan ismert tény, hiszen neki az ügy érdemében kellett döntenie, azaz abban, hogy az megtévesztő-e vagy sem és így sérti-e a beadványban felhívott alapelvi rendelkezéseket. A bizottság ezen kötelezettsége fakad abból is, hogy a Ve. 14. § (1) bekezdése alapján a választási bizottság elsődleges feladatai közé tartozik a választások törvényességének biztosítása, szükség esetén a választás törvényes rendjének helyreállítása.

A TVB véleménye tehát az, hogy a bizonyítékok értékelése tekintetében sem járt el jogszabályba ütköző módon a helyi választási bizottság.

A TVB álláspontja is az, hogy ezen egyéb, releváns bizonyítékokból és tényekből a HVB helytálló következtetést vont le abban a tekintetben, hogy a plakát megtévesztő. Egyetért azon HVB által kifejtett állásponttal is, hogy tárgyi ügyben valóban nem annak van jelentősége, hogy a marasztalt jelölt tagja-e a Momentum Mozgalomnak vagy sem, illetve korábbi választások alkalmával milyen jelölő szervezetek színeiben indult, hanem annak, hogy a 2024. június 9-én megtartott önkormányzati választáson Szántai László a Berettyó Közéleti Egyesület jelöltjeként indult és a Berettyó Közéleti Egyesület logója és neve szerepel a kifogásolt plakáton, továbbá azon egyidejűleg a „FÜGGETLEN” szó is feltüntetésre került.

Ennek kapcsán pedig arra a következtetésre jutott, egyezően a HVB-vel, hogy a kifogásolt választási plakát alkalmas arra, hogy a választópolgárokat megtéveszse, mert a választópolgárokat abban a hiszemben tarthatja, hogy a polgármester- és képviselőjelölt – a valóságtól eltérően - jelölő szervezetektől független jelölt.

A TVB álláspontja is az, hogy a választás tisztasága, a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás megkívánja, hogy egyértelmű legyen, hogy a jelölt jelölő szervezet által kerül indításra a választáson, vagy függetlenként indul.

Megsérti a választás tisztaságának a Ve. 2. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt alapelvét az, aki úgy gyakorolja a jogát, teljesíti kötelezettségét, hogy annak eredményeként közvetlenül vagy közvetve a választópolgári akarat szabad kifejezését korlátozza, különösen, ha a választókat megtéveszti.

Megsérti a Ve. 2. § (1) bekezdés e) pontjában foglalt jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás elvét az, aki a látszattól eltérő valós tényekről tud. A jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás és a választás tisztaságának megóvása alapelvek megsértése megállapítható, ha a választásban érintett résztvevők a választással kapcsolatos jogukat oly módon gyakorolják, hogy valótlan tények állításával, egyes tények elhallgatásával vagy elferdítésével megkísérlik a választókat megtéveszteni, és ezáltal ellenfeleik választási esélyeit csökkenteni.

Ezen elvek sérelme egyértelműen megállapítható a kifogásolt plakát kapcsán, hiszen nyilvánvaló ténynek tekinthető, hogy a Kérelmező tudott arról, hogy a Berettyó Közéleti Egyesület jelölő szervezet jelöltjeként indult a választáson, melyből következően nem tekinthető független jelöltnek.

Ezért a „FÜGGETLEN” szó plakáton való elhelyezése kétséget kizáróan megtévesztő, és sérti azokat a választási alapelveket, amelyeket a HVB is megállapított.

Mindezek alapján a TVB, bár részben eltérő indokolás alapján, de egyetértett a HVB határozatával, ezért az elsőfokú határozat helyben hagyásáról döntött.

A TVB határozata a Ve. 2. § (1) bekezdés a) és e) pontján, 43. §-án, 44. § (1) bekezdésén, 144. § (1) bekezdésén, 221. § (1) bekezdésén, a 231. § (5) bekezdés a) pontján, a jogorvoslatról való tájékoztatás a Ve. 222. § (1) bekezdésén, a 223. § (1), (3) bekezdésén, a 224. §-án, valamint a 225 §-án, az illetékfizetési kötelezettségről történő tájékoztatás az 1990. évi XCIII. törvény 37. § (1) bekezdésén, valamint a 62. § (1) bekezdés s) pontján alapul.

Debrecen, 2024. június 11.

Hajdú-Bihar Vármegyei
Területi Választási Bizottság
Debrecen

Dr. Rácsai Lajos Imre
elnök

Erről értesül:

- Berettyóújfalui Helyi Választási Bizottság (4100 Berettyóújfalu, Dózsa György u. 17-19.; valasztas@berettyoujfalu.hu)
- Szántai László polgármester- és egyéni képviselőjelölt (
- Csiki Sándor
- Irattár